

Suvestinė redakcija nuo 2022-07-12

Įsakymas paskelbtas: TAR 2022-05-06, i. k. 2022-09713

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

ĮSAKYMAS DĖL IŠIMTINĖS SUREGULIAVIMO PAGALBOS KIAULIŲ LAIKYTOJAMS ADMINISTRAVIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

2022 m. gegužės 6 d. Nr. 3D-313
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo 8 straipsnio 4 dalimi,

t v i r t i n u Išimtinės suregulavimo pagalbos kiaulių laikytojams administravimo taisykles (pridedama).

Žemės ūkio ministras

Kęstutis Navickas

IŠIMTINĖS SUREGULIAVIMO PAGALBOS KIAULIŲ LAIKYTOJAMS ADMINISTRAVIMO TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Išimtinės sureguliuavimo pagalbos kiaulių laikytojams administravimo taisyklės (toliau – Taisyklės) parengtos vadovaujantis 2022 m. kovo 23 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2022/467, kuriuo numatoma išimtinė sureguliuavimo pagalba žemės ūkio sektorių gamintojams.

2. Taisyklių tikslas – išsaugoti kiaulininkystės sektoriaus veiklos gyvybingumą, esant rinkos veikimo sutrikdymams dėl padidėjusių gamybos sąnaudų 2022 m. vasario 24 d. Rusijai pradėjus invaziją į Ukrainą. Taisyklės nustato išimtinės sureguliuavimo pagalbos (toliau – pagalba) kiaulių laikytojams administravimo tvarką ir reikalavimus.

3. Pagalba mokama iš Europos žemės ūkio garantijų fondo (toliau – EŽŪGF) lėšų ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų (toliau – valstybės biudžeto lėšos). Pagalbai skiriamos lėšų sumos nustatomos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2022 m. sausio 11 d. įsakymu Nr. 3D-7 „Dėl 2022 m. Žemės ūkio ministerijos vykdomų programų sąmatų pagal priemones patvirtinimo“.

II SKYRIUS PAGALBOS TEIKIMO SĄLYGOS

4. Pagalbos teikimo sąlygos:

4.1. pagalba skiriama dviem etapais už laikytas kiaules pagal VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro (toliau – Centras) Ūkinių gyvūnų registre (toliau – ŪGR) registruotų kiaulių skaičių:

už 2022 m. kovo–gegužės mėn. (I etapas);

už 2022 m. birželio–rugpjūčio mėn. (II etapas);

4.2. pagalba skiriama pareiškėjams, pateikusiems ŪGR duomenis apie laikomą kiaulių skaičių pagal Ūkinių gyvūnų laikymo vietų registravimo ir jose laikomų ūkinių gyvūnų ženklavimo ir apskaitos tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. birželio 16 d. įsakymu Nr. 3D-234 „Dėl Ūkinių gyvūnų laikymo vietų registravimo ir jose laikomų ūkinių gyvūnų ženklavimo ir apskaitos tvarkos aprašo patvirtinimo“, nuostatas. Duomenys ŪGR apie 2022 m. gegužės, birželio, liepos, rugpjūčio mėn. laikytų kiaulių skaičių turi būti pateikti iki atitinkamo kalendorinio mėnesio paskutinės kalendorinės dienos;

4.3. pagalbos dydis per vieną etapą (3 kalendorinių mėnesių laikotarpį) – 10,7 Eur už 1 kiaulę;

4.4. Už kiekvieną laikotarpį pagalba gali būti teikiama vieną kartą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-437](#), 2022-07-11, paskelbta TAR 2022-07-11, i. k. 2022-15157

5. Pareiškėjo tinkamumas gauti pagalbą vertinamas pagal paraiškos pateikimo dieną pareiškėjo pateiktus ir atitinkamais dokumentais pagrįstus duomenis, viešuosiuose registruose esančius duomenis, taip pat pagal dokumentus ir informaciją, gautą iš Centro ar iš pareiškėjo po Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Agentūra) paklausimo (-ų). Jei pareiškėjo duomenys skiriasi nuo viešuosiuose registruose esančių duomenų ar Centro pateiktų duomenų, vadovaujamosi duomenimis, esančiais registruose arba pateiktais Centro.

6. Pareiškėjas laikomas tinkamu gauti pagalbą pagal Taisykles, jei atitinka visus šiuos reikalavimus:

6.1. yra užregistruotas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre kaip žemės ūkio valdos valdytojas arba partneris ne vėliau kaip iki 2022 m. kovo 1 d.;

6.2. vykdo ne mažiau kaip vieną veiklą, kuria siekiama tikslų, susijusių su:

6.2.1. žiedine ekonomika (daugiau kaip 50 proc. ūkyje susidarančio mėšlo ir / ar gaišėnų panaudojama biodujų jėgainėse); arba didžioji dalis mėšlo yra perdirbama į kompostą ir (ar) gaminami trešiamieji produktai; arba pašarams gaminti iš dalies panaudojamos gamybos atliekos (išspaudos, aliejaus gamybos atliekos ar kt.);

6.2.2. aplinkai ir klimatui nekenkiančiais gamybos metodais (uždaros mėšlo ir srutų laikymo sistemos (rezervuarai) arba ūkis įsirengęs saulės ar vėjo jėgainės; arba ūkis naudoja srutų rūgštinimo technologijas arba mėšlo ir srutų apdorojimui naudojami probiotikai ar kiti amoniako išsiskyrimą mažinantys preparatai; arba yra įsirengęs ventiliacijos sistemas su oro filtrais (biofiltrais);

6.2.3. maisto medžiagų valdymu (pašaro sudėtis paskaičiuojama ir savalaikiai pritaikoma pagal poreikį dėka kompiuterizuotų šėrimo sistemų);

6.2.4. veiksmingu išteklių naudojimu (turi įdiegtas efektyvaus vandens ir (ar) elektros energijos naudojimo sistemas; ekologinę kiaulininkystės ūkį);

6.3. nebuvo ir nėra patvirtinti paramos gavėjai pagal Kaimo plėtros 2004–2006 metų plano priemonę „Ankstyvo pasitraukimo iš prekinės žemės ūkio gamybos rėmimas“ ir Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonę „Ankstyvas pasitraukimas iš prekinės žemės ūkio gamybos“ (taikoma tik fiziniams asmenims);

6.4. veiklą vykdo Lietuvos Respublikos teritorijoje.

7. Pagalba neteikiama:

7.1. pareiškėjams, kurie yra bankrutuojantys, restruktūrizuojami arba likviduojami;

7.2. už tuos mėnesius, už kuriuos apskaičiuota pagalbos suma vienam pareiškėjui nesiekia: už kovo–balandžio mėn. 66 Eur, už gegužės, birželio, liepos, rugpjūčio mėn. – 33 Eur (pagalbos suma skaičiuojama už kiekvieną mėnesį atskirai).

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-437](#), 2022-07-11, paskelbta TAR 2022-07-11, i. k. 2022-15157

8. Pagal Taisyklės teikiama pagalba gali būti sumuojama su kita parama, finansuojama EŽŪGF ir Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai lėšomis.

III SKYRIUS DOKUMENTŲ TEIKIMAS IR ADMINISTRAVIMO PROCEDŪROS

9. Paraiškos forma nustatyta šių Taisyklių 1 priede ir skelbiama Agentūros interneto svetainėje adresu www.nma.lt. Pagal Taisyklės teikiama viena paraiška I etape už 2022 m. kovo–gegužės mėn., II etape viena paraiška už 2022 m. birželio–rugpjūčio mėn. laikotarpį arba viena paraiška už 2022 m. kovo–rugpjūčio mėn., jei pagalba už kovo–gegužės mėn. nebuvo suteikta.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-437](#), 2022-07-11, paskelbta TAR 2022-07-11, i. k. 2022-15157

10. Paraiškos pagalbai gauti I etape teikiamos 2022 m. gegužės 9–17 d., II etape teikiamos 2022 m. liepos 14–22 d. Paraiškos, pateiktos po nurodytų paraiškų pateikimo terminų, nepriimamos. Kvietimas teikti paraiškas pagal taisyklės skelbiamas Žemės ūkio ministerijos (toliau – ministerija) ir Agentūros tinklalapiuose.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-437](#), 2022-07-11, paskelbta TAR 2022-07-11, i. k. 2022-15157

11. Kartu su paraiška pareiškėjas turi pateikti dokumentus, nurodytus Taisyklių 2 priede, kurie įrodytų pareiškėjo atitiktį Taisyklių 6.2 papunkčio reikalavimui (toliau – pridedami dokumentai).

12. Paraiška ir pridedami dokumentai turi būti pateikti asmeniškai, per įgaliotą asmenį, atsiųsti per kurjerį arba registruota pašto siunta Agentūrai (adresas Blindžių g. 17, 08111 Vilnius), arba elektronine forma, pateikiant užpildytus dokumentus doc, docx, xls, xlsx, pdf formatu. Elektronine forma teikiami dokumentai turi būti pasirašyti kvalifikuotu elektroniniu parašu arba suformuoti elektroninėmis priemonėmis, kurios leidžia užtikrinti teksto vientisumą ir nepakeičiamumą, ir pateikti Agentūrai elektroniniu paštu dokumentai@nma.lt. Per vieną kartą gali būti keliami ne didesni nei 25 MB apimties dokumentai, didesnės apimties dokumentai gali būti išskaidyti ir teikiami per kelis kartus. Jeigu dokumentai siunčiami ne vienu metu, jie turi būti pateikti tą pačią dieną. Dėl kenkėjiškų programų tikimybės dokumentai negali būti pateikiami nuorodose.

13. Paraiška ir pridedami dokumentai turi būti pildomi lietuvių kalba. Kita kalba užpildyta paraiška bei pridedami dokumentai nepriimami. Jei pridedami dokumentai yra užsienio kalba, turi būti pateikti vertimai į lietuvių kalbą. Paraiška turi būti užpildyta elektroninėmis priemonėmis,

kiekvienas lapas patvirtintas pareiškėjo parašu. Ranka užpildyta ir (arba) nepasirašyta paraiška nepriimama.

14. Agentūra:

14.1. gavusi paraišką, užregistruoja ir įvertina paraišką ne vėliau kaip per 12 darbo dienų nuo paskutinės paraiškų teikimo dienos. Agentūra gali paprašyti pareiškėjo papildomos informacijos. Jeigu vertinimo metu buvo rasta klaidų ar vertinimui atlikti trūksta informacijos, pareiškėjui siunčiamas paklausimas elektroniniu paštu (į vertinimo terminą neįskaičiuojamas paklausimų dėl papildomos informacijos ir (arba) dokumentų pateikimo terminas). Pareiškėjo atsakymui pateikti suteikiamas iki 5 darbo dienų terminas nuo paklausimo išsiuntimo elektroniniu paštu dienos. Per nustatytą terminą nepateikus prašomų dokumentų ir (ar) duomenų ar pateikus ne visus prašomus dokumentus ir (ar) duomenis, paraiška toliau nevertinama ir atmetama;

14.2. kreipiasi į Centrą el. paštu *pagalba@vic.lt* dėl informacijos apie pareiškėjų:

14.2.1. I etape ŪGR registruotų kiaulių skaičių 2022 m. kovo 31 d., balandžio 30 d. ir atitiktį Taisyklių 4.2 ir 6.1 papunkčiuose nurodytiems reikalavimams. Centras, ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo kreipimosi dienos, pateikia duomenis Agentūrai el. paštu *nacparama@nma.lt*. Centras Agentūrai duomenis apie pareiškėjų ŪGR registruotų kiaulių skaičių 2022 m. gegužės 31 d. turi pateikti ne vėliau kaip iki 2022 m. birželio 3 d.;

14.2.2. II etape ŪGR registruotų kiaulių skaičių 2022 m. birželio 30 d. ir atitiktį Taisyklių 4.2 ir 6.1 papunkčiuose nurodytiems reikalavimams. Centras, ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo kreipimosi dienos, pateikia duomenis Agentūrai el. paštu *nacparama@nma.lt*. Centras Agentūrai duomenis apie pareiškėjų ŪGR registruotų kiaulių skaičių 2022 m. liepos 31 d. turi pateikti ne vėliau kaip iki rugpjūčio 3 d., kiaulių skaičių rugpjūčio 31 d. – ne vėliau kaip iki 2022 m. rugsėjo 5 d. Tuo atveju, kai II etape prašoma pagalbos ir už I etapą, Centras kartu su informacija už birželio mėn. pateikia informaciją apie ŪGR registruotų kiaulių skaičių 2022 m. kovo 31 d., balandžio 30 d., gegužės 31 d.;

14.3. patikrina, ar pareiškėjas atitinka Taisyklių 4 punkte nustatytas pagalbos teikimo sąlygas, Taisyklių 6 ir 7 punktų reikalavimus;

14.4. priima sprendimą dėl paraiškos atmetimo ar pagalbos neskyrimo, jeigu paraiška atmetama dėl dokumentų ir (ar) duomenų trūkumo arba atlikus paraiškos vertinimą nustatoma, kad ji yra netinkama finansuoti. Agentūra apie tai elektroniniu būdu informuoja pareiškėją per 10 darbo dienų nuo sprendimo priėmimo dienos, nurodyma paraiškos atmetimo ar pagalbos neskyrimo priežastis ir sprendimo apskundimo tvarką;

14.5. nustačiusi, kad paraiška tinkama finansuoti, apskaičiuoja pagalbos sumas pareiškėjams. Pagalba už atitinkamą mėnesį registruotų kiaulių skaičių apskaičiuojama pareiškėjo atitinkamą

mėnesį registruotų kiaulių skaičių padauginus iš 1/3 Taisyklių 4.3 papunktyje nurodyto pagalbos dydžio:

14.5.1. I etape pagal ŪGR registruotų kiaulių skaičių 2022 m. kovo 31 d., balandžio 30 d.;

14.5.2. II etape:

14.5.2.1. pagal ŪGR registruotų kiaulių skaičių 2022 m. birželio 30 d., o tuo atveju, kai prašoma pagalbos ir už I etapą, pagal ŪGR registruotų kiaulių skaičių 2022 m. kovo 31 d., balandžio 30 d. gegužės 31 d.;

14.5.2.2. pagal ŪGR registruotų kiaulių skaičių 2022 m. liepos 31 d.;

14.6. apskaičiavusi pagalbos sumas už atitinkamą laikotarpį, kaip nurodyta 14.5.1 arba 14.5.2.1 arba 14.5.2.2 papunkčiuose, išmoka lėšas užtikrinant, kad pirmiausiai kiekvienam pagalbos gavėjui būtų paskirstomos skirtos EŽŪGF lėšos, o jas išnaudojus – valstybės biudžeto lėšos;

14.7. Taisyklių 14.5 papunktyje nurodytu būdu apskaičiuoja pagalbos sumas I etape už gegužės mėn., kai gauna iš Centro duomenis apie pareiškėjų registruotų kiaulių skaičių gegužės 31 d. II etape apskaičiuoja pagalbos sumas už rugpjūčio mėn., kai gauna iš Centro duomenis apie pareiškėjų registruotų kiaulių skaičių rugpjūčio 31 d.;

14.8. palygina bendrą apskaičiuotą pagalbos sumą (lėšų poreikį) su pagalbai skirtomis (patvirtintomis) EŽŪGF ir valstybės biudžeto lėšomis. Jeigu apskaičiuota bendra pagalbos suma viršija pagalbai skirtas EŽŪGF ir valstybės biudžeto lėšų sumas, Agentūra kreipiasi į ministeriją dėl papildomo finansavimo skyrimo galimybių. Jeigu papildomo finansavimo galimybių nėra, pagalbos suma visiems pareiškėjams mažinama proporcingai trūkstamų lėšų kiekiui, užtikrinant, kad pirmiausiai kiekvienam pagalbos gavėjui būtų paskirstomos skirtos EŽŪGF lėšos, o jas išnaudojus – valstybės biudžeto lėšos;

14.9. priima sprendimą dėl pagalbos skyrimo Agentūros nustatyta tvarka ir išmoka pagalbos lėšas pagal pareiškėjų I etape 2022 m. gegužės 31 d., II etape 2022 m. rugpjūčio 31 d. registruotų kiaulių skaičių.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-437](#), 2022-07-11, paskelbta TAR 2022-07-11, i. k. 2022-15157

15. Agentūrai priėmus sprendimą dėl pagalbos skyrimo, pareiškėjas tampa pagalbos gavėju. Agentūra apie priimtą sprendimą dėl pagalbos skyrimo informuoja pareiškėją raštu per 20 darbo dienų nuo sprendimo priėmimo dienos.

16. Agentūra užsako lėšas ir jas išmoka pagalbos gavėjams Lėšų Europos Sąjungos žemės ūkio fondų ir Europos Sąjungos žuvininkystės fondų priemonėms įgyvendinti išmokėjimo ir gavimo iš Europos Komisijos taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2006 m. spalio 17 d. įsakymu Nr. 3D-403 „Dėl Lėšų Europos Sąjungos žemės ūkio fondų ir Europos Sąjungos žuvininkystės fondų priemonėms įgyvendinti išmokėjimo ir gavimo iš Europos Komisijos taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka, bet ne vėliau kaip iki 2022 m. rugsėjo 30 d. Esant anuliuotiems

mokėjimams dėl nekorektiškų banko sąskaitų duomenų, pagalbos lėšos pervedamos į paskutinę Agentūrai žinomą pagalbos gavėjo banko sąskaitą, kuri buvo naudota išmokėjimams.

17. Neteisėtai išmokėtos ir (arba) panaudotos pagalbos lėšos susigražinamos Gražintinų lėšų, susidariusių įgyvendinant Europos Sąjungos žemės ūkio fondų priemones, administravimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. vasario 13 d. nutarimu Nr. 137 „Dėl Gražintinų lėšų, susidariusių įgyvendinant Europos Sąjungos žemės ūkio fondų priemones, administravimo taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka.

18. Pagalbos gavėjui, kuriam pagal Taisyklės buvo skirta, tačiau neišmokėta pagalba, mirus, įpėdinis, gavęs paveldėjimo teisės liudijimą, iki 2022 m. rugsėjo 15 d. gali pateikti Agentūrai laisvos formos prašymą dėl pagalbos išmokėjimo ir paveldėjimo fakto patvirtinimo dokumento kopiją, o prašyme nurodo banko pavadinimą, kodą ir sąskaitos numerį. Po 2022 m. rugsėjo 15 d. prašymai nepriimami, o pagalbos gavėjui skirta pagalba anuliuojama.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-437](#), 2022-07-11, paskelbta TAR 2022-07-11, i. k. 2022-15157

19. Agentūra iki 2022 m. spalio 31 d. pateikia ministerijai informaciją apie pagalbos gavėjams pagal Taisyklės išmokėtas lėšas (EŽŪGF ir valstybės biudžeto), pagalbos gavėjų skaičių ir kitą Ministerijos prašomą informaciją, susijusią su pagalbos teikimu.

20. Ministerija, gavusi Taisyklių 19 punkte nurodytą informaciją, įvertina suteiktos pagalbos veiksmingumą ir, ne vėliau kaip iki 2023 m. gegužės 15 d., pateikia Europos Komisijai Reglamento (ES) 2022/467 3 straipsnio b punkte nurodytą informaciją.

IV SKYRIUS FUNKCIJOS IR ATSAKOMYBĖ

21. Agentūra atlieka užsakomąją patikrą vietoje, jei vertinant kyla įtarimų, kad dokumentuose pateikta netikslė, neišsami ar klaidinanti informacija.

22. Pareiškėjai, teikiantys duomenis pagal Taisyklės, atsako už jų teikiamų duomenų teisingumą ir jų pateikimą Taisyklėse nustatytais terminais.

23. Agentūra ir jos darbuotojai privalo saugoti pareiškėjų / pagalbos gavėjų komercines paslaptis, kurias jie sužino vykdydami Taisyklėse nurodytas funkcijas, ir pareiškėjų / pagalbos gavėjų sutikimu privalo jas naudoti tik tiems tikslams, dėl kurių jos buvo pateiktos. Agentūra ir jos darbuotojai, atskleidę komercines paslaptis, atsako įstatymų nustatyta tvarka.

24. Pagalbos gavėjai, gavę pagalbą neteisėtai, ir asmenys, prisidėję prie neteisėto pagalbos gavimo (sąmoningai patvirtinę klaidingus duomenis), atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

V SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

25. Agentūra informaciją apie suteiktą pagalbą iš EŽŪGF lėšų viešina 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1306/2013 dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, kuriuo panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 352/78, (EB) Nr. 165/94, (EB) Nr. 2799/98, (EB) Nr. 814/2000, (EB) Nr. 1290/2005 ir (EB) Nr. 485/2008, su visais pakeitimais, 111 straipsnyje nustatyta tvarka, o informaciją apie suteiktą pagalbą iš valstybės biudžeto lėšų – Valstybės pagalbos žemės ūkiui, maisto ūkiui, žuvininkystei ir kaimo plėtrai ir kitų iš valstybės biudžeto lėšų finansuojamų priemonių bendrosiose administravimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2010 m. lapkričio 8 d. įsakymu Nr. 3D-979 „Dėl Valstybės pagalbos žemės ūkiui, maisto ūkiui, žuvininkystei ir kaimo plėtrai ir kitų iš valstybės biudžeto lėšų finansuojamų priemonių bendrųjų administravimo taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka.

26. Agentūra privalo saugoti visą su pagalbos teikimu susijusią informaciją ir dokumentus, vadovaudamasi Bendrųjų dokumentų saugojimo terminų rodykle, patvirtinta Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2011 m. kovo 9 d. įsakymu Nr. V-100 „Dėl bendrųjų dokumentų saugojimo terminų rodyklės patvirtinimo“.

27. Pasikeitus Taisyklėse nurodytiems teisės aktams, tiesiogiai taikomos naujos šių teisės aktų nuostatos.

Priedų pakeitimai:

1 PRIEDAS_kiaulių sureg_pagalbos

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-437](#), 2022-07-11, paskelbta TAR 2022-07-11, i. k. 2022-15157

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-437](#), 2022-07-11, paskelbta TAR 2022-07-11, i. k. 2022-15157

Dėl žemės ūkio ministro 2022 m. gegužės 6 d. įsakymo Nr. 3D-313 „Dėl Išimtinės sureguliuojamo pagalbos kiaulių laikytojams administravimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo